

De Philips NERAS lamp

Korte geschiedenis van de firma P M Tamson te 's Gravenhage

De firma P M Tamson werd in 1878 opgericht door mevrouw Tamson in opdracht van haar echtgenoot.

De firma startte als een groothandel in laboratorium uitrusting voor chemische en natuurkundige laboratoria. Mevrouw Tamson ontwikkelde zelf instrumenten voor educatieve doelstellingen.

Als in 1918 het blad Radio Nieuws uitkomt noemt de firma P M Tamson zichzelf instrumentenmakerij en adverteert onderdelen voor draadloze telegrafie. Begin 1919 is daar een "Fabriek van moderne radio-apparaten en complete stations" aan toegevoegd. Deze fabriek wordt in Augustus 1920 echter samengevoegd met de fabriek van Gebr. Caminada te Rotterdam (bekend van zijn seinsleutels) en naar Rotterdam verplaatst. De daaruit ontstane NV heet dan "NV Instrumentenfabriek tot voortzetting van de fabriekszaken van Gebr. Caminada en P.M. Tamson" en is gevestigd aan de Mauritsstraat 111 te Rotterdam. Helaas zijn van beide radiofabrieken geen toestellen bekend.

De firma P M Tamson zelf blijft gevestigd aan de Nieuwstraat 7-9 te den Haag en verkoopt minimaal tot eind 1923 radio-onderdelen en noemt zich dan nog steeds instrumentenmakerij.

Daarna heb ik geen advertenties van deze firma meer gezien op radiogebied.

Als de firma P M Tamson zich op 1 Augustus 1921 inschrijft in de Kamer van Koophandel worden er wat meer gegevens bekend. De oprichters zijn dan beide overleden en een van hen is kennelijk hertrouwd want de eigendom van de firma berust dan voor de helft bij mevr. Anna P.M. Tamson en voor de andere helft bij haar halfzusters D.G.C. W.P.M. en N.A Tamson.

Gevolmagtigd zijn echter A.W.K. Tamson (een neef) en H.J ten Have. Deze laatste is de echtgenoot van Anna P M Tamson.

Als de drie halfzusters zich in 1932 terugtrekken uit de firma, wordt de zaak door beide heren voortgezet. De zaak noemt zich dan een instrumentenmakerij annex winkel in instrumenten en fijnere gereedschappen.

Tussen 14-7-1928 en 1-1-1934 is aan de Nieuwstraat 7-9 tevens gevestigd de "Commanditaire Vennootschap Nederlandsch-Indische Instrumentenhandel en -fabriek van P M Tamson".

A. Tamson trekt zich in 1939 terug uit de zaak, waarna deze eigendom wordt van Hendrik ten Have.

In 1942 wordt de zaak omgezet in een vennootschap onder firma en beide zoons van Hendrik ten Have worden medevennoot. Inmiddels is de zaak fors gegroeid en is verdeeld over de panden Nieuwstraat 5a, 7, 9, 11, 11a en 27 (hartje centrum).

In 1956 wordt de firma omgezet in P M Tamson N.V. Inmiddels is het productie pakket uitgebreid met baden en pompen voor de chemische industrie.

Begin 1964 wordt de zaak verplaatst naar de Industrieweg te Zoetermeer.

In 1998 wordt de productieafdeling afgesplitst van de commerciële activiteiten en ondergebracht in Labovisco B.V.

Anno 2003 is P M Tamson B.V. gevestigd aan de Cobaltstraat 3 te Zoetermeer, levert zijn producten naar c.a. 40 landen en heeft een website op <http://www.tamson.com/>

De in Nederland verkrijgbare radiolampen op 1 November 1919

Nederlandse ontvanglampen

- De Holland lamp (Januari 1918) is alleen beschikbaar voor Defensie.
- L. Bal verkoopt lampdetectors met 2 en 4 Volt gloeidraad en in hoog- en laagvacuüm.
- Izerda biedt zijn Philips Ideeet te koop aan sinds juni 1918.
- Philips brengt op 1 Juli 1919 zijn A, B en C lamp uit.

Alle Nederlandse ontvanglampen zijn buislampen met twee Edison lampenfittingen (er zijn enige exemplaren bekend met twee bajonet fittingen).

Buitenlandse lampen:

De firma Jean Leenders uit Steyl-Tegelen adverteert met Telefunken RE 11 radiolampen en Grootes' Radio Import adverteert met Amerikaanse Moorhead lampen. Deze hebben een 4 pens lampvoet.

En dan adverteert de firma P.M. Tamson in Radio Nieuws nr. 10 van 1 October 1919 ineens met de Philips "NERAS" Audion lamp met 4 pens lampvoet. De advertentie wordt niet herhaald.